

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr.
V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za $\frac{1}{2}$ leta 1 gl. 80 kr., za $\frac{1}{4}$ leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide »Danica« dan poprej

Tečaj XLIX.

V Ljubljani, 31. decembra 1896.

List 53.

Dete, glej! tvoj Kralj se bliža!

Odprí otrok, dušica srečna,
Daruj rešitelju sercé;
Glej, bliža se, Ljubezen večna,
Da tebe pridobi za-sé!

Že v Betlehemu, v noči sveti,
Ko prišel v štalico hladno,
Da reši greha rod prokleti,
Je mislil na-te, milostno.

V ljubezni zate se odločil,
Terpeti vse voljan je bil.
Za te solzice bridke točil,
Da bi te grešnih peg omil

Na svetem Križu zadnjo srago
On serčne je kervi prelil;
Da bi, nevestico predrago,
Dušico tvojo, v last dobil.

In zdaj vprašuje te v skrivnosti
Zveličar: ali ljubiš me?
Boš dal mi srčice v radosti,
Ki tak neskončno ljubim te?

Kdor ljubi svet, ga govorica
Zveličarja ne omeči;
A tvoja čista naj dušica
V ljubezni Jezuščka slavi.

Odprí mu srčica prostore
Da sladko sklene se stebor;
Se bliža — glej! — z Njim rajske zборе;
Rešnik, prijatelj On bo tvoj!

Radoslav.

Pozdravljeno Detice Božje!

Pozdrav naj doni,
Vseh serčnih moči,
Ti sladko premiljeno Dete;

Doneslo ti luč,
Do raja nam ključ,
Rešilo iz ječe ujete.

Na tisoče let
Te čakal je svet,
Te želel Adamov ves rod je;
In danes — v radost
V nezmerno sladkost
Si prišel, — ukajte narodje!

Že angeljski glas
Veseli nam čas
Ti rojstva, miru čas oznanja;
Zveličanski kor,
Pastirčekov zbor
Te moli pred Tabo se klanja.

Radosti solzé
Rodniku rosé
Na revne pleničice Tvoje;
Marija ljubó,
Poljublja gorkó
Te Detice Božje — in svoje.

Dá, — Božji ti Sin!
Si prišel z višin
Kot Dete ponižno in malo;
Napuha da moč,
Raztareš to noč.
Odpred spet nebó nam prezalo.

Rojen je, moj rod,
Ti Kristus Gospod,
Daruj mu priserčno mositev,
Pri Njem le je mir,
Tolažba, in vir
Blaženstva, pri Njem je rešitev.

Zatoraj srčno
V ljubezni gorko
Pozdravljeno Detice Božje!

Naj Tebi doni
Se „slava“ glasi
In polni vse zemlje okrožje!

Radoslav.

Češčena Marija.

Razložil sv. Tomaž Akvinski.
(Konec.)

Drugič prekaša Marija angelje v tem, ker je bolj združena z Bogom, ko oni. Da bi to naznačil dejal je angelj: „Gospod je s teboj!“ Hotel je reči: Zato ti izkažem čast, ker si bolj tesno združena z Bogom ko jaz, ker Gospod je s teboj. Bog Oče je z Marijo ob enem s Sinom, česar ne moremo reči o nobenem angelju in o nobeni vstvarjeni stvari: „Sveto, ki bo rojeno iz tebe, bo Sin Božji imenovano“ (Luk. 1, 35.). Bog Sin je v Marijinem naročju: „Radujte se, in hvalite, sijonski prebivalci, ker velik je v sredi tebe Izraelov svet“ (Iz. 12, 6). Na drug način je tedaj Gospod z blaženo Devico Marijo kakor z angeljem: ker je Sin Marije Device, a angeljev Gospod. Bog sveti Duh pa je v Mariji kakor v tempelju: „Sveti Duh bo prišel nad te“ (Luk. 1, 35). Zato je Marija bolj združena z Bogom kakor pa angelj, ker z njo je Bog Oče. Bog Sin in Bog sveti Duh, to je cela sveta Trojica. Zato pravi neka cerkvena pesem o njej: „Imenitno bivališče cele Trojice.“ Zato po pravici počasti angelj blaženo Devico Marijo, ker je mati Gospodova in zato tudi sama Gospa. Prav prikladno je toraj njeno ime Marija, ki je širokaldejska beseda in pomeni po naše „gospa“.

Tretjič nadkriljuje Marija angelje v čistosti, ker blažena Devica Marija ni bila le sama na sebi čista, ampak je tudi čistost mnogimodelila. Bila je namreč najčistejša, ker je bila devica in ne samo brez vsacega smertnega, ampak tudi brez vsakega najmanjšega odpustljivega greha. Prosta pa je bila tudi kazni greha. Človeka je namreč doletelo trojno prekletstvo zaradi greha. Pervo prekletstvo bilo je dano ženi, da bo namreč spočela, pa ne bo ostala devica, da bo v težavah nosila in v bolečinah rodila. Vsega tega je bila prosta Marija: spočela je in pred in potlej devica ostala, s sladkostjo nosila in v veselju rodila: Zveličarja. „Močno bo poganjala, in vesela se radovala hvalo prepepaje“ (Iz. 35, 2). — Drugo prekletstvo dano je bilo človeku sploh, da bo namreč v potu obraza jedel svoj kruh. Tega ni bilo pri Mariji Devici, ker kakor apostol Pavel pravi (1. Kor. 7) so device proste skerbi tega sveta in se samo Bogu posvečujejo. Tretje prekletstvo pa zadene moža in ženo, da

se bodeta namreč povernila v prah. Devica Marija pa je bila s telesom vzeta v nebesa; verujemo namreč, da jo je Bog po smrti oživil in vzel v nebo: „Vzdigni se, Gospod, v svoj počitek; ti si skrinja tvoje svetosti“ (Ps. 13, 1, 8). Marija je bila tedaj prosta vsega prekletstva in zato je blagoslovljena med ženami: ker ona sama je odvzela prekletstvo in prinesla blagoslov in odperla nebeška vrata in zato je prikladno njeno ime „Marija“, katero nekateri predstavljajo „morska zvezda“, ker kakor mornarje pripelje zvezda v varno zavetje, tako Marija kristjane pripelje v nebesa.

Blagoslovljen je sad tvojega telesa. Grešnik išče česa včasih v kaki stvari, v kateri tega ne more dobiti, dobi pa to pravični: „Grešnikovo premoženje je pravičnemu prihranjeno“ (Preg. 13, 22). Tako je Eva iskala sadu (prepovedanega namreč) pa ni našla v njem vsega, kar je iskala. Marija pa je v svojem sadu našla vse, kar je pogrešala Eva. Eva je v svojem troje iskala: Prvič, kar ji je hudobni duh lažnjivo obljubil, da bodeta namreč (Adam in Eva) kakor bogova in spoznala dobro in hudo (I. Mojz. 3, 5). Pa hudobni duh je lagal, ker je lažnjivec in oče laži. Kajti ko je Eva jedla sad, ni postala Bogu podobna, ampak popolnoma nepodobna, ker se je z grehom oddaljila od Boga, svoje blagosti in zato je bila izgnana iz paradiza. — To pa je našla Marija in vsi kristjani najdemo v njenem sadu, ker po Kristusu se združimo z Bogom in mu postanemo podobni: „Ko se prikaže, bomo njemu podobni, ker ga bomo videli“ (I. Jan 3, 2).

Drugič hotela je Eva v svojem sadu slasti, ker je sad dober za jed, a je ni našla, ker takoj je spoznala, da je naga in bilo jo je sram. V sadu Marije Device pa najdemo sladkost in blagor: „Kdor je moje telo, ima večno življenje“ (Jan. 6, 55).

Tretjič, lep je bil Evin sad po pogledu, pa lepši je sad Marijin, katerega gledati angelji hrepene: „Lepši je po postavi ko drugi ljudje“ (65, 44. 3). To pa zato, ker je odsev Očetove slave. Ni toraj našla v svojem sadu, česar tudi noben grešnik ne more dobiti v svojem grehu. Po čemur toraj hrepenimo, tega iščimo v sadu Marije Device! Ta sad pa je blagoslovljen od Boga, ker ga je napolnil z vso milostjo, ko je prišel (Jezus Kristus) k nam in mu (Bogu Očetu) izkazal s tem čast: „Hvaljen bodi Bog in Oče Gospoda našega Jezusa Kristusa, kateri nas je oblagodanil z vsem duhovnim blagodarom, z nebeškimi darovi v Kristusu“ (Ef. 1, 3). Blagoslovljen je ta sad od angeljev: „Hvala in slava,

in modrost in zahvala, čast in krepost in moč bodi našemu Bogu od vekomaj do vekomaj" (Skr. raz. 7, 12). Blagoslovljen je ta sad tudi od ljudij: „Vsak jezik naj spričuje, da je Gospod Jezus Kristus v slavi Boga Očeta“ in: „Blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovem“ (Ps. 117, 26). Tako je tedaj Devica Marija blagoslovljena, pa bolj blagoslovljen je njen sad.

Venec na grob prečastnega rajnega gospoda Luke Jeran-a.

*bivšega čast. kamornika sv. Očeta, zlatomašnika, kanonika
vrednika „Danice“, itd. o prvem godu po njegovi
smerti.*

Motto:
»Pridi k nam Tvoje kraljestvo!« —
II. prošnja Očenaša.

(X. nadaljevanje)

Jeranova miloserčnost pa ni bila znana edino le revnim dijakom, ampak v Ljubljani menda sploh vsem ubožnim ljudem. Malokaterikrat je bil pisatelj teh verstic pri gospodu, — navadno se je pomudil vsakokrat le na kratko, — pa komaj kdaj je bilo, da bi med tem ne bil kedo pristokal s kako potrebo. Kolikor se pa ve spominjati, se je prepričal, da se tako imenovani „šnopsarji“ gosp. Jeran-u niso zderzili priti pred vrata. Pa ne le v Ljubljani je rad pomagal: naj so doletele slovensko domovino katere koli nesreče, bodi si pogorišča, povodnji, toča, bolezn, lakota; če so se zidale nove cerkve ali druge občekoristne stavbe, vsem takim in enakim potrebam je stalo odperito Jeranovo serce; za vse je v „Danici“ prosil, sprejemal in posredoval darove. Toda serce njegovo ni le poznalo domačih revežev in njihovih potrebščin, marveč sme se reči, da je ono imelo oko za vse siromaštvo celega sveta. Nanj so se smele in zamogle obrniti besede našega pesnika Blaža Počonika:

»Kjer zve za terpeče,
Tam biti želi.
Ljubezen ga vleče,
Pomagat hiti.«

Kolikokrat so se te besede nad Jeranom vresničile! Ker pa sam ni imel premoženja, nagovarjal, spodbujal, vnmal in prosil je druge; pač po pravici ga je imenoval njegov intimni prijatelj profesor Jožef Marn: „Kolednika vseh kolednikov.“ Koliko milodarov je on nabral, da bi polajšal bēde in stiske svetima Očetoma poprej Piju IX. in zdaj Leonu XIII! — Koliko je on storil v prid, razširjenje in pospeševanje bratovščine sv. Detinstva, katere namen je tako usmiljenja poln in ginljiv! On zanjo ni nabiral le milodarov, ampak preskerboval tudi sprejemne podobice, svetinjice, litanije in knjižice. Koliko je storil gosp. Jeran tudi za podporo katoliških misijonov in verskih odgojišč po vsem raznem svetu, znano je edino le Bogu! Ime njegovo slovelo je kot velikega in usmiljenega dobrotnika, smemo reči, po vseh peterih delih sveta, od kjer so se mu priporočevali za pomoč in podporo. Najboljši dokaz za to terditev je to: od koderkoli je prišel kak ptuj misijonar v Ljub-

ljano, vsak se je zglašil pri njem, iskaje si ali milodarov, ali pa vsaj pojasnil in dobrega sveta. Vsi letniki „Danice“, odkar jej je stal on kot vrednik na čelu, spričujejo o njegovi neomejeni dobrotljivosti in želji: brisati revežem solze od oči. Enakega „usmiljenega brata“ menda ni imela še nikoli slovenska domovina. Tako nabiranje milodarov pa ni bila morda kaka lahka reč, marveč zahtevalo med drugim tudi mnogo pazljivosti. Za vsako miloščinsko zbirko je imel svoj predalček; vse prejeme je sproti vpisoval, in jih svoj čas oddajal in odpošiljal na dotična mesta in kraje. — Tudi obrabljene pisemske marke je sprejemal in odpošiljal v prid misijonov. — Še enkrat toraj rečemo: kdor bi hotel milostljivo serce Jeranovo natančno poznati, bi moral pazljivo prebrati vse tečaje „Danice“, in še bi zdavnej ne sprevidel, kako bogat na dobrih delih je zapustil on solzno dolino in stopil pred svojega Stvarnika! —

Po vsem dozdej navedenem pa vendar nismo še spregledali delovanja Jeranovega. Ako se ozremo na njegova literarna dela, vidimo, da je bil med prvimi, če ne prav prvi in najplodovitnejši med slovenskimi pisatelji. Kdor se hoče prepričati o tem, vzame naj slovečega gosp. Marn-a knjigo: „Jezičnik. Svatoslav i Danica. XXVII. Leta 1889.“ v roke. Na 99. IV — straneh vidimo malo da ne le kazalo njegovih spisov; — le o posameznih delih je nekoliko več navedenega, in sicer toliko, da obudi človeku želje, pregledati si vsak njegov spis v celoti. — Kdor hoče Jeran-a le približno kot pisatelja poznati in vedeti, kaj je vse izšlo iz njegovega peresa, naj si omisli zgor navedeni tečaj „Jezičnik-a“, ako jih je sploh v Milič-evi tiskarni še kaj dobiti. Kaže nam na čelu tudi mično sliko Jeranovo iz njegovih bogoslovskih in prvih duhovskih let. Razun pisanja in delovanja za „Danico“, (o čemur hočemo na zadnje še kaj omeniti), izdal je neumorni gosp. pisatelj še naslednje knjige: L. 1848: „Terpljenje pravičnega in pokora grešnika.“ — L. 1850. „Zgodbe sv. pisma starega in novega zakona.“ — to leto tudi: „Jezusa in Marije dvoje najsvetejših serc.“ — L. 1851. „Slovenska abecednica za otroke.“*) To leto je dalje tudi še opisal: „Lilija v Božjem svetu“; — „Bukvice od presvetega Imena Jezusovega“, in „Sveti Juri, serčni vojšak.“ — L. 1852 je izdal zopet dvoje novosti, namreč: „Stežica v nebesa“, drobna mična molitvena knjižica, namenjena otrokom namesto podobice, ki je včakala že 4. natis, in pa: „Kerščanski Junak, ali molitvene bukvice za slovenske vojake in sploh za slovenske mladenčce.“

*) Kaj je delavnega in previdnega gosp. Jeran-a napotilo berž ko ne k sestavi te učne knjižice, menim iskati vzroka v naslednjem pojasnilu. L. 1848. prišlo je v naši državi v mnogih zadevah k velikemu preobratu; zlasti tudi pri šolstvu. Kako okorno se je delil nekdanj posluk v branju, sem v teku tega spisa že enkrat nekaj omenjal. Z novo šolsko dobo se je pričelo to učenje v šolah po stenskih tablah (Wandbühel), kar se je smelo nekako imeti za I. stopnjo bralnega poduka. Na tej podlagi prestopilo se je še le na abecednik ki je bil pa po novih uredbah tako sestavljen, da je bil za prvoten uk branja nekako težak, neprilaven; manjkalo je v njem nekako pravega temelja za začetni nauk. To pa je sprevidel g. Jeran, in je s svojim abecednikom priskočil na pomoč takim, ki so otroke doma brez šole brati učili. In takih takrat pač ni bilo malo. Moja malenkost je ta abecednikov. — brez lastne hvale naj bo povedano! — gotovo ne iz dobičkarije, ampak da bi se pospeševala dobra reč, prav zelo veliko spečala med naše hribovce, ki so o zimskem času brez vsake šole otroke tako pridno doma podučevali, da so po večjem vsi znali dobro brati

Ta molitvena knjižica ima tudi svojo zgodovinsko podlago, o kateri naj kaj malega posnamemo, ker je večini bralcev berž ko ne neznana. Kar se je, — ako smemo tako govoriti, — posrečilo ropazelnim Lahom l. 1870., da so namreč oropali sv. Očeta papeža njihovega svetovnega posestva, to so nameravali storiti ti brezvestni grabeži že l. 1848. Ni jim zadostovalo, da bi bili vzeli Avstriji tako imenovani vert Evrope, sprelepi pokrajini Lombardijo in Benečijo, ampak zasedli so bili tudi že nekatere papeževe dežele in se nameravali široko vvesti po teh lepih predelih solnčne Italije. Toda, Italijani so godli eno, zmagoviti in nepozabni očka — Radecki in njegovi hrabri junaki-vojaki pa drugo, tako namreč, da so ropazeljne Lahe prav „fij“ ošeškali in s kervavimi glavami zapodili tja, od kodar so bili prišli. In tako so bile Lombardija in Benečija pa tudi papeževe dežele rešene roparskih nasilnikov, ter postale zopet lastnina njih opravičenih vladarjev. Sv. Oče Pij IX. so se želeli verlim avstrijskim vojakom posebno hvaležnega skazati za njih hrabrost, in so podali vsem onim, ki so jim njih dežele nazaj privojskovali, mično molitveno knjižico v dar in spomin. So bile li te knjižice v več jezikih tiskane, pisatelju ni znano; — toliko pa je znano, da narodna ideja takrat še ni bila tako razvita, kot naše dni; — tudi so naši avstrijski vojaki takrat sploh veljali pri Italijanih kot Nemci, toraj so bili dobili slovenski vojaki knjižice v nemškem jeziku. Gosp. Jeran pa, česar serce je obsegalo vse stanove svojega rodu, spisal je na podlagi te knjižice molitvenik za slovenske vojake. Koj na II. strani „Kerščanskega Junaka“ je namreč stala natisnjena opomba: „Pri izdelavi teh molitev so bile tudi bukvice v rabo vzete, ki so jih sv. Oče papež za katoliške vojake v darilo poslali iz Rima.“

Knjižica „Keršanski Junak“ je imela na čelu tudi tedajnemu politično-viharnemu času primerno podobico. Zgoraj je bila naslikana podoba Kristusova z razpetima rokama, obdana v obližju od angeljev, ob straneh pa od temnih oblakov. Nad glavo Kristusovo je bil napis: „Jest sem vstajenje in življenje.“ Spodaj je bil naslikan mladinski cesar Franc Jožef I., k levi mu zvesto vdana generala grof Radecki in grof Jelačić; k desni vojak prostak, sedeč pod gričkom, verh kterega je stal križ z opisom: „V tem znamenju boš premagal.“ Na dnu slike pa so stale besede: „Naš Bog se bo za nas vojskoval.“ —

(Dalje naslednjič)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Ljubljana. (Božičnica v uršulinskem samostanu.) Kakor vsako leto napravile so tudi letos gojenke v uršulinskem samostanu ubožnim učenkam vnanje šole lepo božičnico, ki se je veršila 22. t. m. Po primernem nagovoru se je razdelila 33 ubožnim učenkam raznoverstna obleka, ki so jo napravile gojenke same. Ubrane petje lepih božičnih pesnij je zaključilo priprosto, a jako pomenljivo domačo božičnico, ki je tudi velikega vzgojilnega pomena. Gojenke se s tem dejansko vadijo dobrodelnosti. Bog poplačaj mlade dobrotnice in č. samostansko predstojništvo, ki jih navaja k tako lepemu delovanju!

Ljubljana. (Obdarovanje otrok.) V božičnem času, ko se spominjamo največje dobrote Sinu Božjega, najde tudi ubožna mladina mnogo dobrotnikov.

V Ljubljani so v nedeljo 20. t. m. ces. svetnik J. Murnik in odbor dobrodelnih gospej obdarovali nad 200 otrok iz vseh ljubljanskih šol s toplo zimsko obleko, obuvalom, pecivom itd. Obdarovanja, ki se je veršilo v I. mestni šoli, sta se vdeležila tudi visokorodni deželni predsednik baron Hein in mil. stolni prošt dr. L. Klofutar. Mil stolni prošt so otroke opominjali k hvaležnosti, ki naj jo kažejo s pridnostjo in molitvijo. Po prelepem govoru so otroci glasno molili za svoje dobrotnike.

Iz Černomlja. Redkokedaj čujete, cenjeni bralci in bralke kak glas iz Bele Krajine. Zdaj pa vendar ne moremo molčati. Zadnjo nedeljo, četrto v adventu, smo obhajali v Černomlju lepo slovesnost. Blagoslovili so se namreč novi altariji v naši prenovljeni farni cerkvi. Celo poletje od 1. junija pa dosedaj se je popravljala poprej tako zapuščena farna cerkev sv. Petra. Ves ta čas smo obhajali službo Božjo v mali cerkvi sv. Duha, ki ima prostora samo za par sto ljudij, naša fara pa šteje blizu 6000 duš. Umevno je, da smo vsi že težko čakali trenutka, ko se prenese sv. Rešnje Telo v prenovljeno hišo Božjo. Hvala Bogu, dočakali smo, česar smo želeli!

Preč. g. dekan iz Semiča, Anton Aleš, so izverševali cerkveno opravilo. Najpoprej so blagoslovili prenovljeni veliki altar s podobo pervaka sv. Petra, za tem pa še dva nova stranska altarija: Marije, nebeške Kraljice in sv. Florijana. Potem se je preneslo sv. Rešnje Telo iz cerkvice sv. Duha v lepi procesiji, pri kateri je svirala dobro izvežbana domača godba; udeležili so se te procesije tudi požarni brambovci, ki so tudi skrbeli za red v prenapolnjeni cerkvi; pogrebna bratovščina pa je svetila. Za tem je sledila pridiga, primerna tako pomenljivemu dnevu; pridigovali so veleč. g. Jožef Rome, župnik iz Podzemlja. S slovesno sv. mašo, pri kateri je verlo popeval novi pevski zbor pod vodstvom g. učitelja Schillerja, in z zahvalno pesmijo se je končalo cerkveno opravilo.

Kakoršna pa je sedaj naša farna cerkev? Lahko rečemo, da napravi na vsakega prav prijeten utis, če jo opazuje od zunaj ali znotraj. Posebno znotranja oprava je krasna. Veliki altar prenovljen, se lesketa v zlatu; stranska altarija, ki sta popolnoma nova imata pa res nekaj veličastnega na sebi. Tudi nova prižnica, barvana okna, štiri spovednice so pravi kras. — Nad vse lepa pa je podoba Nebeške Kraljice na levem altariju. Lahko rečemo: da smo ponosni na tako podobo Matere Božje. Priserčna milost je razlita po obličju Marijinem, Dete Jezus, katerega ima v naročju, s svojo ljubko sklenjeno glavico vabi vsakega vernika; da se zateče k Njej, katero imenujemo „pribežališče grešnikov“ „pomoč kristjanov“. Gotovo bo ta podoba nebeške Kraljice marsikaterega gledalca in pobožnega Marijinega častilca še bolj unela za Njeno češčenje. — Kako lepo je videti verne, revne Belokranjce, ki molijo pred altarijem Matere Božje; tudi ti, dragi bralce, draga bralka, ne zamudi, če te nanese pot v Černomelj, ogledati si tega altarija Marijinega. — Vsa čast g. J. Vurniku iz Radovljice, ki je našo cerkev okrasil s tako umetnimi deli! To je prava kerščanska umetnost, ki poživlja, duha in serce in vabi k pobožnosti.

Pa to še ni vse, kar more pokazati naš prenovljen Božji hram. Oprava na altarijih, svečniki, svetilnica za večno luč, nov lesteneč (luster), barvana

okna iz tirolskega stekla — vse to dela cerkev prikupljivo in prijazno. Visoki nemški viteški red je daroval 6 krasnih svečnikov za veliki altar, nadalje svetilnico in lestene; nekatere domače gospe in gospodičine pa so oskerbele lepo vezen antependij, dva perta za obhajilno mizo in okusno popravile nekaj cerkvene obleke. Tudi priprosto, ubožno ljudstvo je polagalo svoje terdo prislužene novčiče, da oskerbi cerkvi kaj lepega. Bodi izrečena na tem mestu serčna hvala vsem dobrotnikom, visokim in priprostim, ki so s svojo darežljivostjo pomagali zapuščeni cerkvi!

Pogrešamo pa za sedaj še sv. križevega pota. Prihodnja nedelja po Božiču je odločena za to; imeli bomo lepo slovesnost, ko se bodo blagoslovile in postavile postaje sv. križevega pota. Hočemo vam tudi o tem poročati, za danes naj bo dovolj.

Nekaj veselega pa še moramo omeniti. Pred nekaj dnevi je prestopila v naročje sv. Cerkve tu v Černomlju protestantinja Marija Ritmanič, stara petdeset let. Prestop se je izvršil na tihem, tako je namreč želela spreobrnjenka, ker je bolehná. Na bolniški postelji je položila roke na knjigo sv. evangelijev in molila apostolsko vero. Č. g. Ivan Šašel, župnik iz Adlešič, so izvrševali cerkveni obred. Tudi veselo znamenje v današnjih žalostnih brezbožnih časih! Z Bogom!

Božični pozdrav.

Svetišče v Rimu dali so zapreti,
Ko vladal mir v kraljestvu je povsod;
Zaperto bilo je, ko je Gospod
Prišel, da reši rod prokleti.
Zapri se peklo zdaj! Glej! Kralj prihaja,
Da združi zemljo in nebo,
Da zbrše z vsmiljeno roko,
Prokletstvo, ki ves svet obdaja.
Veseli zdaj se svet,
Sedaj si prost, otet;
Prišel nocoj je Tvoj rešitelj,
Ljubezni in miru znanitelj! —
Pred betlehemski hlev stopimo,
V nedolžni se obraz ozmimo,
Roké v molitev tu sklenimo:
Povsod čarobna, temna noč.
A solnce vzšlo je nam, najvišja moč
Nocojšnjo sveto noč!... Blesté
Na nebesu se zvezdice svitlé,
Bog sam prižiga lučic brez števila.
Čuj! angelskega zbora je z višave
Se pesem veličastna oglasila.
O angelci, znanite,
O le nesite
Tje v daljni, širni svet pozdrave,
Zapojte slavo večnemu Bogu,
Trosite nam ljubezni in miru! —
Pod nebom merzel veter veje,
A Dete dih živali greje,
Zavila v borne ga plenice
Ljubav presvete je Device.
Pred Detetom pastircev trop kleči,
Ponižno in preprosto Ga časte,
Saj On po srcu sodi le ljudi,
Najljubše mu odkrito je serce.
Poglej, kakó ljubko smehlja se,

Ročice steza ti veselo,
Kot bi objeti vse hotelo,
Pritisniti v ljubezni ná-se.
Li veš, kaj bo plačilo Tvoje? —
Ozri se na goró,
Poglej, kako
Ti lasten rod: Na križ! kriči besneče,
Zasaja v glavo ternje Ti bodeče,
Poglej roké, nogé,
Prebodeno serce,
Poglej kervavo truplo Svoje,
Občuti boli vse... Poglej tam križ,
Kjer zapuščen na Golgati visiš,
Za toliko ljudij zastonj terpiš!
Za vse to veš, za vse to znaš,
A v persih srčce imaš,
Ki Ti v ljubezni plameni,
Za svet umreti Ti veli!
A svet? — Ljubezni Vzora ne pozna,
Za bol, terpljenje nima več serca.
Kar je zaslužil z žulji-mož terpin,
To vživa drug, to vživa bogatin.
Glej! razsvitljene so nocoj dvorane,
Božično že drevo gori,
In med povabljené, družine zbrane,
Darl se mnogo razdeli.
Res, krasno vse... A meni zdi se,
Da na drevescu mnogo solz blesti se,
Oj solz, teh prič premnogih bolečin,
Katere zanj prebolel je terpin.
In hvali vse dobrotno mu roko,
Vse klanja se, a v srcu hlini,
Saj njemu znak bogastva je samo.
Na ta večer spomin — jedini!
In on se smeje igrajoč
Nocojšnjo sveto noč!
K počitku delavec njegov
Se vrača pozno v noč domov;
S seboj prinesel ni daril,
Da bi med deco jih delil.
Saj zadovoljen mora biti,
Če s kruhom samim jih nasiti.
Bolest razjeda mu serce,
Mráz terple ude mu pretresa,
Neznosno zdi se mu gorje,
Ko zre v nedolžna jim očesa.
A — tu noči se spomni svete,
V spomin mu pride Božje Dete,
Katero kralj zemlje je in neba,
A prenočišča mu nikdo ne da.
Pred jaslice iskat gre tolažila,
In ž njim poklekne deca mila,
Nebeško Dete kliče na pomoč,
Nocojšnjo srečno noč!
O, da bi k Njemu se vernili vsi,
Kot bratje se ljubili vsi! —
Odšel mladenič je med svet,
Okusil njega je britkosti,
Nocojšnje vživati radosti
Med svojimi želi si spet
In vračajočemu v domači kraj
Mu misli vhajajo v mladost nazaj:
Zbistril si um je, vedo ljubil,
A kar najdražje, je izgubil,
Kar mati ga učila je,
Kar ona mu vcepila je.

In gleda množice, ki v cerkev vró,
Poslušá speve spet v domačih glasih,
Zvonove, ki tako lepo pojó — —
Kot nekda vse v mladostnih časih.
Tako slovesno in vabilno,
Mogočno, vendar tolažilno —
I on v svetišče pot zavije,
I njega žene skrivna moč;
Pred jasicami si serce izlije
Nocojšnjo sveto noč!
Kot on, tako stori naj svet,
Nazaj se verne k Njemu spet!
Pred jasicami vpraša naj — človeški rod:
Zakaj se v hlevu je rodil — sveta Gospod?
Zakaj deviška Ga spočela Mati,
Zakaj nebo zapustil je vladar,
Da živel bi mej nami kot mej brati,
Da rešil bi človeka — revno stvar?!

Do hlapca se ponižal je angeljev Gospod,
Da rešil suženjstva bi zemski, bedni rod!
Tu ničnost svojo naj spozna,
O, tukaj naj bogastvo ceni,
Kaj slava, čast pred Njim pomeni,
Da čednost le v nebo pelja!
Pri viru se ljubezni naj uči,
Saj Dete z vzgledom jasno govori;
Pred Njim u solzah se kesanja naj izjoče
In kliče svetemu Bogu: Odpusti Oče!

Icanov.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec prosinec (januvarij) 1897
(Spis poterjen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Redovniki.

Čemu samostani? čemu redovniki?

To je vprašanje, katero lahko večkrat slišimo iz ust posvetnih ljudij ali otrok tega sveta, t. j. onih ljudij, ki ne samo na svetu, ampak tudi za svet živijo, kateri so, kakor pravi Izveličar, od tega sveta, ki živijo le denarju in zabavi; pri tej pa vlada to troje: poželjenje mesa, poželjenje oči in napuh življenja.

Takim ljudem zamoremo odgovoriti: zato so redovniki na svetu, da se ustavljajo strastem, da te vsega ne poplavijo in ne potegnejo s seboj v pogubo; zato zidajo samostane. Zadoščevati za grehe sveta, to je njih naloga, kakor strelovod stoje med nami, da od nas odvrčajo kazni božje. Tacega govorjenja seveda otroci tega sveta ne umejo in zato tam, koder imajo oblast v svojih rokah, ne nehajo preganjati redovnikov in zapirati samostanov, teh svetišč molitve, zadoščevanja in ljubezni.

Pa ti odkriti sovražniki beržkone še niso največja nevarnost, veliko bolj pomenljivo pa je, če možje, sicer dobri katoličani in v veljavnih službah, hočejo le onim redovom dovoliti pravico do obstanka, kateri stoje tako rekoč med svetom in delujejo v oskerbljevanju bornikov, v vzgoji in poduku, in v dušnem pastirstvu, nasproti pa onih častitljivih zavodov ne morejo in nočejo umevati, ki živijo popolnoma ločeni od sveta in le samo Bogu služijo. Da, čula se je že tudi beseda, da so časi za redove mi-

nili, ker blaginje v sedanjih razmerah od njih ne moremo pričakovati.

Krščansko ljudstvo pa še ne misli tako, ampak vedno in povsod zahteva svoje redove nazaj. Tako ni mislil oni pobožni cerkveni knez, ki je redovnice, živeče samo molitvi, imenoval topove v svojem boju za kraljestvo Božje. Tako niso mislili oni veliki možje, ki so bili orodje previdnosti za blagor celih narodov, kakor n. pr. Klodvig, ki se je ponižno upognil pred nemo Genovefo, sveti cesar Henrik, sveta kralja Štefan in Ludovik.

„Vojstvo pozemskih bojevnikov narašča toliko bolj proti sovražnikom, kolikor bolj narašča vojstvo onih, ki molijo k Bogu“, piše sv. Gregor Veliki cesarju Mavriciju, ki je hotel svojim vojakom ubraniti ustop v samostan. To velja vendar brez pomisleka še bolj za naše politične boje in socialne težnje, ki so mnogo bolj duhovne narave, ko pa bramba rimskega cesarstva proti barbarom.

„O sveta samota“, kliče svet Hijeronim, „iz katere prihajajo kameni, iz katerih se zida mesto velikega kralja.“ Stavba tudi dandanes ni druga, mora biti tedaj tudi stavbinski material isti.

„Zderžne duše ne moremo zadosti visoko čislati“, pravi modrijan stare zaveze in če je Gospod sploh katero besedo prerokov in postave potrdil, je potrdil in spolnil to, ko je vsem zaklical: „Kdor more umeti naj ume!“ Umeti pa zamore vsakdo, pravi sv. Krizostom, kdor le hoče.

„Ako hočeš biti popolen, idi in prodaj vse, kar imaš in daj ubogim in imel boš velik zaklad v nebesih, potem pridi in hodi za menoj!“ pravi Gospod onemu, ki je na svetu živel nedolžno, ki vse zapovedi spolnoval. V teh besedah spoznal je sv. opat Antonij, sv. Frančišek Asiški poklic v redovni stan in kot take veljale so te besede v cerkvi Božji od nekda in za vse čase in vsem, ki poslušajo ta glas, pravi Izveličar: „Prejeli bodeate zato stotero na tem svetu in bodeate imeli večno življenje.“

„To so besede, razlaga sv. Bernard, ki so po celem svetu pripravile ljudi do tega, da zaničujejo svet in volijo prostovoljno uboštvo: to so besede, ki napolnujejo samostane z menihi in puščave s puščavniki; to so besede, pravim, katere opletenijo Egipt in odnesejo njegove dragocene posode kot plen. To je živa delujoča beseda, ki s zvesto obljubo resnice duše spreobrača k serčnemu teženju po svetosti.“

Beseda in resnica Gospodova pa ostaneta vekomaj, in roka Gospodova ni prikrajšana, in tako vidimo, da še vedno obstajajo redovi, še vedno slišimo ta glas Gospodov in vidimo tisoče, ki slušajo ta glas na začudenje vernikov in nevernikov. In tako mora tudi ostati. Jezus Kristus je blagor; vse mora nase potegniti. Vleče pa po besedi svojega uka z milostjo svojega Očeta in z lučjo svojega Božjega izgleda in zato bodo Njegovi najkrepkejši pomočniki vedno oni, ki se najtesneje oklenejo svojega vzora in tako kakor On svetu kažejo luči zgleda in nase kličejo milost Očetovo, t. j. oni, ki hrepene po vsej krščanski popolnosti, to so redovniki.

Za redovnike pa moramo moliti, da pusti Gospod „to ljudstvo svojih služabnikov rasti po številu in dubu,“ da najprej v nas pogasi onega posvetnega duha, ki nima razuma za odličnost redovniškega stanu, ki toraj sam noče slišati glasu Gospodovega, pa tudi drugim noče dovoliti, da bi mu

sledili. Ali ni tudi dandanes tako, da mora marsikaka kerščanska duša tožiti s svetim Ambrozijem: „naj ji bo na prosto voljo dano, izvoliti si moža, pa naj ne sme rajše izvoliti si Boga?“

Drugi sovražnik redovniškega stanu je očitno preganjanje, katero po prizadevanju prostozidarjev cvete na Francoskem, katero postavno obstaja na Laškem, drugodi pa nekoliko spi, ali pa se osramočeno umika, ali pa preži, da pri ugodni priliki izbruhne.

Tretja nevarnost, notranja, pa nastaja redovom iz vnanjih razmer, iz preganjanja; kajti posledica razpuščanja samostanov in razkropljenja redovnikov je, da se svojih pravil popolnoma ne drža, da se sebi lastnih dušnih pripomočkov ne poslužujejo v navadni meri. Zaradi tega se zamore vnetost in pa smisel za redovno življenje popolnoma pogubiti, kakor tudi ves redovni duh. Gospod naj prikrajša te dneve zaradi svojih izvoljenih!

Molimo k sercu Zveličarjevemu, čegar posebne ljubljene smemo redovnike imenovati in sami hrepnimo po vsej popolnosti, po meri milosti poklica, h kateremu je kdo pozvan!

b) Posebni nameni:

2.) **Sv. Makarij.** Od hude lakote mučeni kraji. Vazne volitve škofov. Hudo bolni v tem mesecu.

3.) **Sv. Genovefa.** „Pospeševatelji apostolstva molitve.“ Strašna stiska kerščanskih Armencev. Zabranitev hudega pohujšanja.

4.) **Sv. Tit.** Pospeševanje socialnih postav v kerščanskem duhu. Pridobitev potrebnega zemljišča.

5.) **Sv. Emilijana.** Vestno spolnovanje kerščanske ljubezni do bližnjega v besedi in dejanju. Pomoč v dolgotrajni in mučni bolezni. Odstranitev ali pa srečna izveršitev težke operacije.

6.) **Sveti trije kralji.** Velika cenitev milosti sv. vere. Prihodnost Kitajskega in Japonskega. Čversti oznanovalci sv. vere.

7.) **Sv. Valentin.** Duh ponižnosti in pobožnosti. Ohranjenje potrebnih podpor. Dosega zaželenih služb in krajev.

8.) **Sv. Severin.** Južna Nemčija. Katoliško gibanje na Dunaju in Spodnjem Avstrijskem. Duho- in čutobolni.

Zahvale.

Najpriserčnejša zahvala bodi izrečena tem potom presvetemu in neskončno usmiljenemu Sercu Jezusovemu, Marijinemu in vsem onim, ki so z molitvijo pripomogli, da se je neka družina vdeležila milosti sv. misijona. Sovražnik naših duš se je močno prizadeval, da bi družino z vsakojakimi izgovori odvernil od sv. misijona; toda terdno zaupanje v Božjo pomoč in stanovita molitev, ki oblake predere, je premagala vse te zadržke. Zato bodi tem potom še enkrat izražena iskrena zahvala vsemogočnemu Bogu za to veliko milost!

V Ljubljani, 15. decembra 1896.

M. R.

Podpisana izrekam tem potom najiskrenejšo zahvalo Naši Ljubi Gospej, sv. Jožefu, sv. Antonu, sv. Frančišku Serafinskemu in sv. Roku; da sem bila na njih priprošnje uslišana ter zadočila ljubo zdravje. Obljubila sem uslišano molitev hvaležno naznati v „Danici“ in s tem spolnujem svojo obljubo.

V Idriji, 11. decembra 1896.

A. V.

Listek za raznoterosti.

P. n. naročnikom „Zgodnje Danice“. Letos obhaja „Zgodnja Danica“ svojo petdesetletnico. Rajni ka-

nonik in vrednik Zg. Danice L. Jeran se je veselil te petdesetletnice, a žal da je ni dočakal. Ker mi je v vsem sveta poslednja volja pokojnega kanonika Jerana, za Bogom mojega največjega dobrotnika in najboljšega očetovskega prijatelja, zato si štejem v dolžnost, ker sedanjí g. vrednik več ne more voditi vredništva, da vsaj za slavnostno petdeseto leto prevzamem vredništvo „Zgodnje Danice“. To sem storil tem ložje zaradi tega, ker mi je g. prelat dr. Čebašek obljubil stalno sodelovati pri „Danici“. Znano je tehtna in jedernata pisava g. prelata, zato se na-dejam, da bo de z novim slavnostnim letnikom, ki naj bo časten spomin, koliko je storil pokojni kanonik Jeran za probujo katoliške zavesti in ljubezni mej Slovenci. Prosimo zato, naj naročniki Zgodnje Danice ostanejo zvesti Danici tudi to leto, ker to mora pač vsakdo priznati, da cerkvenega tednika Slovenci ne smemo pogubiti.

V Ljubljani, 1. jan. 1897.

Andrej Kalan.

Prava gospodinja. Že pet let počiva na prostornem pokopališču neke občine žena, katere življenje je bilo vse skozi krepostno in vzgledno. V veselje bogaboječih svojih starišev je preživela mladostna leta v krogu svojih domačih, ni se vdeleževala šumnega svetnega veselja, bila je vesela in srečna le doma. Ko je bila stara dvajset let, se je omožila z mladim poštenim možem, ki je imel lepo svoje posestvo prav blizu župne cerkve. Tetaj se je pričelo tudi njeno vzgledno življenje kot dobre gospodinje. Če hvali Salomon v svojih pogovorih ženo, „ki dela dobro svojemu možu in ne slabo vse dni svojega življenja“, tedaj je ta hvala gotovo tudi tej plemeniti duši veljala. Vedno mirna in vesela je že skoro morala svojega včasih zelo otožnega moža poživiti. Nikoli ni bila nasproti njemu nepoterpežljiva; nikoli se ni čula iz njenih ust beseda zmerjanja, pa tudi ni nikdo slišal, da bi kedaj kak razpor med njima kalil lepo slovo in srečo. Posli je niso poznali kot stroge zapovednice, temveč le kot dobro mater. Skerbela je tudi za dobro hrano, in vedeli so povsod, da se imajo posli v njeni hiši najbolje. Vendar je pazila ostro za dobri hišni red. Posli, kateri so se radi prepirali ali se slabo obnašali, so ji delali veliko žalost; takih tudi navedno ni terpela dolgo pri hiši. „Hudobni ljudje ne prineso blagoslova v hišo“, dejala je večkrat. V njeni bližini se ni smelo nesramno govoriti, proti veri zabavljati ali koga obrekovati. Podobna je bila ženi, v kateri pravi sv. pismo! „Svoja usta odpre k resnici, in postava milobe je na njenem jeziku“. (Preg. 31, 26). Govorila ni nikoli o nepotrebnih stvareh, nad vse je bila sovražna opravljanju in obrekovanju. Zato tudi ni zahajala v sosedne hiše. Nikoli ni šla iz hiše, razun v cerkev, k bolnikom ali če je imela kako nujno opravilo zunaj hiše.

Največjo skerb je obračala na dobro izgojo svojih otrok. Molila je veliko in prosila pomoči od zgoraj, brez katere bi gotovo ne mogla zadostiti svojim dolžnostim. Imela je izredno čuječe oko za svoje otroke. Kakor vertnar, ki neusmiljeno poreže divje mlake od dreves, tako tudi ona ni dala obveljati svojim otroškim razvadam, svarila jih je in jih tudi kaznovala, kadar je bilo potreba. Vendar se ni velika jezila; dostikrat je rekla: „Jeza ne zboljša otrok“. Zlasti se je trudila, da bi jim vcepila v serce že zgodaj ljubezen do molitve in čed-

nosti. A skerbna mati jih ni le z besedami učila in svarila, kazala jim je to vse sama z lastnim vzgledom, vedela je namreč, da „besede ganejo, vzgledi pa vlečejo“. — In ni se ji bilo treba sramovati svojih otrok, delali so ji veselje. Posebno radost je doživela dobra mati, ko je videla l. 1859. svojo najstarejšo hčerki kot duhovno nevesto — pred altarjem.

A ni bila samo poslom dobra gospodinja, svojim otrokom skerbna mati, bila je tudi ubožcem in siromakom velika dobrotnica. Število njenih dobrot ve pač le Bog sam. Da so jo siromaki ljubili, dokazovale so najboljše solze, s katerimi so močili ubožci njen grob. Pri vseh teh zunanjih dobrih lastnostih, za katere je pa sama najmanj vedla, živela je za se priprosto, skromno in nehlinjeno pobožno. Poleg mnogih hišnih opravil je imela še vedno toliko časa, da je bila vsak dan pri sv. maši. Tudi sv. zakramente je prejemale pogosto, zlasti o Marijinih praznikih. Kakor vsakemu pobožnemu človeku, tako so bili tudi nji dnevi, ko je prejela sv. Obhajilo, naj-srečnejši, in v takih prilikah se je gotovo vselej uro dalje pomudila v cerkev. Veliko gorečnost in pobožnost je kazala dalje do bridkega terpljenja Kristusovega. Postni čas ji je bil posebno svet. Poleg strogega posta je opravljala vsak dan sv. križev pot, k čemur je privabila tudi otroke. Ob nedeljah in praznikih je rada brala kako poučno knjigo, še rajši pa življenje svetnikov, o katerih je vedela skoro o vsakem svetniku kaj povedati. Posebno rada je prepevala svete pesmi z deklami in svojimi otroci. Res, srečna je bila ta gospodinja!

Njeno lepo in vzgledno življenje ji je kmalu pridobilo vse občine spoštovanje in ljubezen. — V poznejših letih je jela bolehati. — in kmalu se ji je huda prva bolezen shujšala. Na bolniški postelji jo je hotel Gospod še poslednjič skusiti, kar je odlično prestala. Kakor so pripovedovali tisti, ki so ji v boleznih stregli, ni nikoli tožila ali stokala, če so bile bolečine še tako hude. V tako žalostnih trenutkih je vzela v roke sv. križ, ga goreče poljubila in rekla: O terpeči Jezus, pokrepčaj me! Ko je prihajala bolezen vedno hujša in nevarnejša, so jo prevideli s sv. zakramenti za umirajoče. Pri tej priložnosti je pokazala svojo res neskončno ljubezen do Jezusa. Zavest, da prejme Jezusa za popotnico v večnost, je podvojila njeno vero in ljubezen do Njega. Duhovnik in vsi navzoči so bili ginjeni do solz. Sicer ni govorila glasno, ali tem glasneje je govoril izraz na njem licu.

Kadar jo je dušni pastir v boleznih obiskal, je bila vselej izredno vesela; in ko je poslušala njegove tolažilne besede, je vselej pozabila na svoje bolečine, ki so pa vedno večje prihajale. Približal se je dan ločitve iz tega sveta. Že zjutraj so se pokazala znamenja bližajoče se smerti. Na njenem bledem od bolečin upadlem obrazu je počival nebeški mir; tudi je ohranila do poslednjega hipa razum, ki se je le z molitvijo pečal. Proti poldnevju so poklicali duhovnika; ko je zazvonilo angeljsko češčenje, rekla je z jasnim glasom: „Otroci, molite otroci, da bode te srečne umerli! — Jezus, Marija in Jožef!“ Še nekaj težkih vzdihov, in zvesta služabnica je mirno izročila svojo dušo v naročje — ljubega Boga. —

Spreobrnjenje po otroku. Protestantški pridigar Laake iz Fehrbellina je mislil, da katoličani preveč časte Marijo, in da jo imajo za boginjo. To mnenje mu je pa pregnal iz glave preprost katoliški šolski otrok v Berlinu. On sam pripoveduje, da je v tem mestu na sprehodu pričel govoriti z igrajočimi se otroki ter jih izpraševati, kam hodijo v šolo; od nekega osem- ali devetletnega dekletca je izvedel, da je katoliške vere. Hotel je pa tudi zvedeti, če je v svoji veri dobro podučena. Zato mu je otrok molil apostolsko vero, deset Božjih zapoved, očenaš in na koncu češčenja Marijo. Po ti molitvi se postavi pred otroka, ga resno pogleda, potem pa reče: „Dá, vi katoličani delate veliko krivico s tem, da Marijo molite in jo delate za boginjo. Zaradi tega mora biti ljubi Bog na vas silno hud.“ To je bilo da katoliškemu otroku preveč rečeno; zato ga debelo pogleda, začne jokati in pravi: „Oh, kaj pa vendár še hočete? Mi vendar ne molimo Marije, ampak jo le ljubimo, ker za nas Boga prosí!“ — Te besede ganejo tako protestanta, da precej opusti mnenje, pa katoličani malikujejo; dá, to mu je bilo celó glavni vzrok, da je nauke katoliške Cerkve bližje spoznaval in na posled — katoličan postal. (Dr. Hammer: „der Rosenkranz.“ II. zv. 29. str.)

Pobožen stotnik. Pred nekoliko leti je bil v Rimu dalj časa nek poljski stotnik, ki je živel po načinu, kateri je bil pred svetom smešen in sramoten, pred Bogom pa dopadljiv in večnega življenja vreden. Imel je majhne prihodke, pa še te je razdal med uboge; vsak dan je južinal — samo kruh in vodo. Noč je razdelil v tri dele: prvi del je prečul v cerkvah, kjer je molil pred najsv. Zakramentom; drugi del je porabil pri bolnikih in umirajočih; tretji, najmanjši del je pa porabil za spanje, razun tega je gojil še jedno, res. prav pobožno delo: hodil je, in to dvajset let, vsak teden od cerkve do cerkve, kjer so se odpustki delili, da jih je bil tudi on deležen, — a ni jih porabil za se, ampak za uboge duše v vicah. Kadar je mislil, da je že jedno dušo z molitvami in dobrimi deli iz vic rešil, poveril je nji jedno dušo na tem svetu; prijatelja, sovražnika, tujca, katerega je slučajno videl, v veliki nevarnosti ali potrebi, v velikih grehih ali v neveri, — in zahteval je od duše, po njem rešene, v nebesih, da ona v zahvalo za rešitev pomaga duši, katero je on priporočil, v potrebi, v žalosti ali skušnjavi. To ravnanje je bilo prvič kerščansko, drugič pa usmiljeno. Poljski stotnik je dal toraj s pobožnim ravnanjem lep izgled, kako se more zvezati kerščanska modrost in kerščanska usmiljenost v lastno in tuje zveličanje. (Dr. Hammer: „der Rosenkranz.“ II. zv. 161. str.)

Dobrotni darovi.

- Za splošne misijone: Ranjka Uršula Vidmar, 50 gld.
 Za monsign. Jeranovo dijaško mizo: „Za novo leto“ č. g. Berlic, župnik v Mošnjah, 2 gld. — A. V. 3 gld.
 Za cerkev sv. Jožefa v Prjedoru: Jozefa Černoga, 5 gld. 8 kr. — A. V. 10 gld.
 Za trapiščovski samostan v Marijankhillu: Več oseb skupaj 44 gld.
 Za sv. Detinstvo: Č. g. Janez Jelenec, kapelan v Sostrem, 6 gld 95 kr.
 Za cerkev sv. Jožefa v Ljubljani: A. V. 5 gld.

